

heller ikke skønne, at den ærede Rigsdagsmands Uttringer kunne indeholde nogen Beroligelse, og jeg troer heller ikke, at det med nogen Ret kan siges, at den overveieude Deel af Thingets Medlemmer skulde have havt en saadan Formening, at begge disse Skoler skulde nedlægges; der er Intet, som bespøler dertil. Hvad der tidligere er passeret, er hvad der findes særlig fremhævet i den allerhøieste Resolution af 6te Mai 1850, hvor allerede det Grundlag lagdes til den hele Plan, der nu skal finde sin Afgjørelse, men der gik man kun ud fra, at kun een af de bestaaende Skoler vilde være at nedlægge; Andet kan der ikke med Bestemthed paastaas, og allerede den gang blev det antydet, at Valget vilde ske mellem Kolding og Horsens. Forsaavidt den ærede Rigsdagsmand dernæst paastaar, at der ikke vilde ske nogen Skade ved at vedtage hans Forslag, forsaauidt der ikke derved var Noget endelig afgjort, saa kan jeg ikke undlade allerede strax her paa det første Stadium paa det Bestemteste at modsiges dette. Der er efter min Mening skeet en meget stor Skade derved, at man tilintetgjør hele det Formaal, som er tilstgtes ved disse Love. Det gaaer ikke an, at man fører en ny Bestemmelse til Loven, ifølge hvilken tvende endnu meget blomstrende Skoler kunne vente deres Tilintetgjørelse om 2 å 3 Aar, blot med det Forbehold, at der senere skal komme en Lov, som nærmere skal ordne denne Tilintetgjørelse, thi det haab, at de kunne leve op i en anden Skikkelse, vilde vist vise sig meget illusorisk. Saasnart man har vedtaget en saadan Bestemmelse, som af den ærede Forslagsstiller er tilstgtes, saa kan det ikke andet end virke hemmende og lammende paa disse Skolers Virksomhed og det Formaal, der findes i disse Love, Love, der ikke ere fremkomne fra Ministeriets Side ved nogen pludselig Indskydelse, men først efter en langvarig og dybtgaaende Overveielse, Love, der ere fremtraadte som et Hele. Til disse Love at gjøre en saadan Tilføining, ifølge hvilken visse Skoler skulde være viede til Undergang, kan, som allerede bemærket, ikke Andet end have en meget stor Tilbagevirkning paa det hele Skolevæsen, og, saaledes som det er opfattet af Ministeriet, den hele Tilgang

af Kræfter, som dette Skolevæsen kunde vente at komme i Besiddelse af. Der udfordres ogsaa i den Henseende et vist Antal Poster, hvorigjennem Skolevæsenets Virksomhed kan udøves, for at man overhovedet kan vente, at en betydelig Tilgang vil finde Sted. Jeg kan derfor ikke Andet end paa det Bestemteste modsiges den Bemærkning, forsaauidt den skulde have nogen Indskydelse ved denne Forhandling, at der ikke var skeet nogen Skade ved at vedtage det her foreliggende Forslag, thi, som sagt, jeg troer, at der derved er skeet saa stor Skade, at hele det tilstgtes Formaal væsentligt er forandret.

Tsicherung: Den ærede Minister siger, at disse Skolers Tilintetgjørelse var ved at følge mit Forslag besluttet, men deri troer jeg, at den ærede Minister tager meget fejl. Jeg for min Person har til Hensigt, at deres Gjenopstandelse skal derved være bestemt. Meningen er paa ingen Maade, at der ingen Skole skal være paa de Steder, men Meningen er kun, at vi skulle indskrænke Antallet af de for Statens Regning drevne Skoler, og derved bidrage til, at Oplysningen mere kan udbrede sig. Det er ikke her Stedet til at komme ind paa Spørgsmaalet fra den Side, thi derved ville vi komme ind paa den Deel af Sagen, der egentlig først skal komme frem, naar vi forhandle om selve Skolens Nedlæggelse eller ikke, men naar den ærede Minister saa bestemt har udtalt, at mit Forslag gik løs paa at tilintetgjøre disse Skoler, saa maa jeg paa det Bestemteste erklære, at ligesaaalidet som det vilde være at tilintetgjøre den kristelige Menigheds Tilværelse derved, at den selv udnævner sine Præster, ligesaaalidet vil en Skole blive tilintetgjort, fordi det ikke blev Regjeringen, som hovedsagelig ansætter ved denne Skole og styrer det hele Skolevæsen; derved er Skolen paa ingen Maade tilintetgjort. Ved den Lov, som fastsætter de nærmere Betingelser for Skolens Nedlæggelse, kan der blive taget saadanne Beslutninger, at den bliver rundeligt sikret, men kun ikke sikret som Statskole. Naar den ærede Minister siger, at Nedlæggelsen af disse Skoler i væsentlig Grad vilde forandre den hele Plan, som her er lagt, saa vilde det være